

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

„JUTRA“

Uničeni

Ptuj, 13. oktobra 1936.

Krik prihaja iz Halož in ormoško ljutomerskih gor. Vinogradi nudijo tisočerm v teh predelih eksistenco. V vinograde stavijo svoje nade in svoja upanja. Toda letos se je kakor zaklelo proti težko preizkušenim vinogradnikom in kmetovalcem. Črna ura je odbila nad našimi vinogradi, ko je peronospora jela pokončavati in uničevati upolno trsje. Že tedaj so haloški in ljutomerski ter ormoški vinogradniki in kmetovalci obupavali, ki tesnobo v srcu in grenkobo v duši zroč v razdejanje po peronospori. Toda ostal je vendarle žarek rahlega upanja, ki je odganjal zle misli in trpke počutke po prvi katastrofi: lepa, sončna jesen...

Prišla je zares lepa sončna jesen, toda kmalu zatem se je zopet zeklelo in mraz, deževje in sneg so pokončali še ono, kar je še preostalo dobrega in zdravega od peronospore. Obup in žalost sta se vse lila v kmetijske domačije in zidanice po Haložah, ormoških in ljutomerskih gor. Gрозdie je večinoma popokalo. Na posrednih grozdih je ostalo komaj po dvoje, troje jagod. Kjer so lani pridelali po šest, sedem in osem polovnjakov, ga bo letos komaj za dvesto, tristo, štiristo ali petsto litrov. Po peronospori se je napravila in izcimila kruta bilanca: komaj dvajset do trideset odstotkov bodo dali letos vinogradi z ozirom na lansko letino. Sedaj po katastrofi prejšnjega tedna pa se ta odstotek znižuje na komaj pet do deset odstotkov. Kakovost, ki je prvotno še nekaj obetala, ne daje sedaj nobenega upanja. Ubogi ljudje hitijo s trgatvijo in branjem sredi deževja in slabega vremena, da rešijo še tistih par jagod na grozdih, kar jih je preostalo od hudih preizkušenj boleznih in vremenskih katastrof.

Po Haložah odmeva krik obupa. Kako bodo preživeli letošnjo hudo zimo težko prizadeti viničarji in njihove rodbine, že itak v bedi in pomanjkanju sestradan in bridko preizkušeni? Kaj bo letošnja letina prinesla haloškim viničarjem, ki so prejeli od orala po komaj pet litrov mošta za obdelovanje? Kaj prinaša zima in bodočnost usodno udarjenim kmetovalcem in vinogradnikom, ki so menili, da bodo z dohodki iz vinogradov plačali zaostale davščine? Žalost in nemo bojazen pred bodočnostjo zajema Halože in druge vinorodne predele, kjer bo letošnja katastrofa premnoge poglala v bedo, pomanjkanje in na beraško palico. Naši vinogradniki so že v mnogem preizkušeni. Toda katastrofe, kakor je letošnja, ne pomnijo, saj je ta udarec in suhek usode globoko zamajal eksistenčne osnove in pogoje tisočerm in tisočerm, ki si z marljivimi, žuljavimi rokami pomagajo skozi življenje.

Od vsepovsod prihaja žalostna pošta. Vsakogar morajo pretresti obupna sporočila: uničeni smo! Položaj je takšen, da je pomoč nujno potrebna, da se vinogradi, kmetovalci, viničarji in vsi oni, ki črpajo svojo eksistenco iz te gospodarske panoge, učinkovito in s takojšnjimi odredbami zavarujejo pred usodepolnimi posledicami, ki pretijo Haložam, ormoško-ljutomerskim goram, pa tudi vsem onim drugim obmejnim področjem, kjer uspeva vinska trta in kjer so letošnje katastrofe tudi pokončevalno dustošile po prelepih gorah, pa katerih pa letos ne odmeva vesela, spodbujajoča pesem klopotev, katerih zvoki so letos turobno žalostni in pretresljivo tužni...

Novi način prometa z zlatom

LONDON, 14. oktobra. Med Veliko Britanijo, Zedinjenimi državami in Francijo se je sklenil novi sporazum v zvezi z valutnim sporazumom navedenih treh držav, ki je bil sklenjen pred devalvacijo francoskega franka. Ta novi sporazum se tiče tehničnega sodelovanja v valutnih vprašanjih med tremi državami, posebno pa fondov za stabilizacijo, ki so osnovani v vseh treh državah v cilju, da se onemogočijo vsakršne špekulacije z njihovimi valutami. Proti špekulacijam, zlasti s francoskim frankom, bodo postopale vse tri države najostreje in bodo intervenirale z največjimi vsotami, da se vpostavi sedanje stanje. Z britanske strani se povdarja ob tej priliki, da ta novi sporazum še ne predstavlja definitivne stabilizacije treh valut, ker ostane furt še nadalje svobodna valuta, ki zavisi od ukrepov britanske vlade in potreb britanskega gospodarskega življenja.

PARIZ, 14. oktobra. Havas poroča: Drž. podtajnik v fin. ministrstvu USA Henry Morgenthau je podal včeraj v Washingtonu izjavo o novem dogovoru glede prometa z zlatom, ki dopolnjuje valutni pakt med Francijo, Anglijo in Združenimi državami ameriškim. Izjavil je, da predstavlja novi valutni odlok USA v bistvu novi sistem uporabe zlate valute in nova metoda v mednarodnih trgovinskih akcijah. Navedeni odlok predstavlja drugi korak v stabilizaciji mednarodne trgovine, ki onemogoča mednarodne špekulante na ta način, da zaupa promet z zlatom rokam vlade. Razen tega pa je omogočeno vsem državam, da se pridružijo paktu treh. V zvezi s tem sporočilom finančnega ministra USA poroča Reuter, da gre za sporazum v svrhu olajšanja valutno tehničnih operacij. Izplačila v zlatu v Londonu in Parizu se bodo izvršila pod pogoji, ki odgovarjajo dnevni situaciji.

LONDON, 14. oktobra. Reuter poroča: Finančni minister je izdal sledeče poročilo: Dogovor glede tehničnega valutnega sodelovanja z USA se je danes spopolnil v toliko, da je državno tajništvo za finance USA razglasilo novo odredbo, v smislu katere se dovoljuje vsem državam, ki sklenejo z USA zadevni dogovor, da prejemajo v USA zlato za dolar. Angleška vlada je s pristojnimi činitelji v USA sklenila posebne konkretne dogovore. USA uživa isto take ugodnosti v Londonu. Ta dogovor, ki se bo te dni izvedel, bo v visoki meri olajšal tehnične operacije pri kontroli izmenjave blaga. Sličen dogovor se je sklenil tudi s francosko banko v svrhu aktivnega sodelovanja med tremi centri.

Antonescova pot v Prago, Varšava in Rim

BUKAREŠTA, 14. oktobra. Včeraj je bila tukaj otvorjena v palači bukareške trgovinske zbornice konferenca gospodarskega sveta Male antante. Včeraj je pričel s posvetovanji romunsko-čehoslovski odsek, ki bo proučeval gospodarska vprašanja, ki se tičejo obeh držav. Voditelji vseh treh delegacij so bili sprejeti pri romunskem trgovinskem ministru Valeriju Popu. Tudi je že posebna mešana komisija proučila trgovinske odnose med tremi zaveznimi državami iz splošnih vidikov. Danes se prično posvetovanja o gospodarski obnovi Srednje Evrope. Posvetovanja bodo trajala predvidoma do sobote.

BUKAREŠTA, 14. oktobra. Živahno se komentira v političnih krogih tudi živahna potovalna akcija, ki jo ima v načrtu zunanji minister Antonescu, ki se je pravkar vrnil v Bukarešto. Dne 28. oktobra odpotuje namreč Antonescu v Prago, zatem v Varšavo in Rim, Antonescu si prizadeva, da bi se odnošaji med Italijo in Romunijo izgradili v pravcu večjega prijateljstva.

Rim hoče izsiliti v Berlinu jasnost

RIM, 14. oktobra. V zvezi s potovanjem italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana dne 18. t. m. v Berlin povdarjajo italijanski listi važnost njegovega sestanka z nemškim zunanjim ministrom von Neurathom in kancelarjem Hitlerjem. V prvi vrsti gre za vprašanja, ki se tičejo devalvacije valut ter finančnih in gospodarskih ukrepov, ki so s tem v zvezi. Obravnavala pa se bodo tudi politična vprašanja, zlasti vprašanje srednje Evrope. Grof Ciano hoče izsiliti jasnost glede tega, kakšno politiko hoče pravzaprav voditi Nemčija napram Avstriji. Ob tej priliki bo Ciano odločno zahteval, da Nemčija svečano pretvori dane obljube v konkretno obveznost, da bo spoštovala integriteto in neodvisnost Avstrije. Od rezultata te Cianove misije

V Madridu rekvirirajo plašče, obleke, čevlje in klobuke

PARIZ, 14. oktobra. Generalna ofenziva na Madrid še ni pričela; zdi se pa, da bodo vstaši navalili na Madrid iz petih smeri, in sicer iz Toleda, Maquede, St. Martina, Roblede in Siguenze. Vlade čete gradijo okoli Madrida na 40 do 50 km betonirane položaje. Radi mraza

in snega so precej otežkočene operacije zlasti na guadarramskem bojišču. Ker so se delavci doslej borili samo v srajcah, je madridska vlada odredila, da se po madridskih privatnih hišah rekvirirajo obleke, zimski plašči, čevlji in klobuki ter kape.

Mariborska komunalna politika

Že od prevrata sem si mesna občina mariborska prizadeva, da bi zgradila novo carinarnico, ki bi ustrezala prometu in zahtevam sodobnega carinskega postopka. Dosedanja glavna carinarnica je v tkšnem stanju, da daleko ne odgovarja potrebam. Radi tega je mestni svet mariborski na svoji seji dne 23. aprila t. l. sklenil in odobril nakup vojaških skladišč, ki se nahajajo za dosedanja glavno carinarnico. Omenjena skladišča bi mestna občina mariborska preuredila v moderno carinarnico, oziroma podrla ter postavila novo poslopje. Kupna cena za vojaška skladišča bi znašala 1.709.000 dinarjev, kateri znesek bi se plačal iz kaldrminskega fonda pri mestni občini mariborski. Nakup vojaških skladišč se sedaj približuje uresničenju in je s tem v zvezi bila včeraj popoldne v mestni posvetovalnici kratka seja mestnega sveta, ki jo je otvoril in vodil mestni predsednik dr. Juvan. Uvodoma je poročal, da je bil z vojaškim erarjem glede nakupa vojaških skladišč že dosežen sporazum, ki ga pa še mora odobriti finančno ministrstvo. Ker pa je medtem stopila v veljavo nova uredba o gospodarjenju s kaldrminskim fondom, mora mestna občina mariborska ponovno vložiti prošnjo na finančno ministrstvo, da sme znesek 1.709.000 dinarjev za nakup vojaških skladišč plačati iz kaldrminskega fonda. Načelni sklep mestnega sveta mariborskega z dne 23. aprila se je sedaj pravno na novo stiliziral, za kar je bila potrebna odobritev mestnega sveta. Nova stilizacija o sklepu glede nakupa vojaških skladišč se je soglasno sprejela, nakar je mestni predsednik dr. Juvan zaključil sejo, ki je trajala komaj 5 minut.

KOMISAR V DELAVSKI ZBORNICI. Minister dr. Rogič je kot namestnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje imenoval komisarija Delavske zbornice v Ljubljani, obenem pa je odredil tudi revizijsko komisijo. Z ministrskim dekretom je imenovan za komisarija banski svetnik dr. Lovro Bogataj. V revizijsko komisijo pa je g. minister odredil dr. Lovra Bogataja, nadalje inž. Evgena Barago, inšpektorja dela, ter inšpektorja Brandstätterja Ignacija, inšpektorja pri banski upravi. Revizijska komisija bo v smislu naročila pregledala poslovanje Zbornice v letih 1933, 1934 in 1935. Minister dr. Rogič je revizijski komisiji naročil, naj mu po izvršenem delu pošlje tozadevno poročilo. Včeraj je novo imenovani komisar dr. Lovro Bogataj prevzel v Delavski zbornici posle, hkrati pa je začela poslovati tudi revizijska komisija.

IZ PROFESORSKE SLUŽBE. Na realno gimnazijo v Mariboru je imenovana prof. Silva Vogelnikova. Nadalje so imenovani za suplente: diplomirani filozofi Alojzij Bertonec in klasični gimnazij v Mariboru, Karel Kožul, Alojzij Založnik in Mavricij Zgonik na realno gimnazijo v Mariboru, Franc Zupan pa na realno gimnazijo v Mursko Soboto.

KOŠAŠKA OBČINSKA POLITIKA. Za občinske volitve v Košah sta potrjeni doslej dve listi, in sicer združena lista z dosedanjim zaslužnim županom g. Cerinškom na čelu in lista JRZ z nosilcem prof. Vesenjakom.

63% — 18%. Toliko je znašala udeležba pri nedeljskih občinskih volitvah v 10 občinah savske banovine.

Gospodarska življenja

Vse sadje je prodano

Bilanca II. marib. sadnega sejma je: Vse sadje je prodano! Prodali bi lahko še desetkrat večje množine kanadk in drugih plemenitih jabolk. Cena se je z otvoritvijo sejma učvrstila tudi na deželni. Na II. mariborskem sadnem sejmu je večji del plemenitega sadja prodan po 5.30—6 dinarjev za kg. Letošnji polovični oregonski (amerikanski) zaboji, v katerih je bilo sadje na marib. sadnem sejmu razstavljeno, je bilo za vse inozemske trgovce novost in trgovci so se stepili za naše lepo sadje, vloženo v te zabojčke, ki držijo 10—11 kg.

40% izložbenega sadja je kupila trdka Conillais Martin iz Pariza in gre letos prvič naše sadje v originalnih zabojih na pariški trg. Okrog 20% izložbenega sadja je bilo prodanega Mariborčanom, ostalih 40% izložbenega sadja je kupila trdka Hallegger za dunajski trg, ki je odpeljal sadje iz sejma v originalnih zabojih z avtomobilom čez mejo na Dunaj.

II. mariborski sadni sejem je uspel v pogledu kakovosti izloženega sadja, načina pakiranja v polovičnih oregonskih zabojih in dviga cene sadja pri proizvajalcih, tako da se po sejmu plačuje kanada vsesplošno Din 4—4.25 za kg. napram ceni pred II. marib. sadnim sejmom (pred 3. oktobrom), ko so trgovci našim sadjarjem plačevali kanado po 2 do 2.50, ostalo sadje pa po 1.80 do 2 dinarja.

Tudi sejem čistokrvnih štajerskih kokoši je lepo uspel. Četudi ni banovina nastopila kot kupec, nakar je selekcijska zadruga za rejo perutnine v Mariboru s sigurnostjo računala, je vseeno največji del izloženih živali bil razprodan po ceni 40—45 Din za petelina in 35—40 Din za kokoši. Odbor sadnega sejma je razstavljalec sadja nagradil s čistokrvnimi štajerskimi in v ta namen odkupil 12 petelinov in 24 kokoši. S tem želijo prireditelji zbuditi med sadjarji zanimanje tudi za to važno panogo našega gospodarstva. Da se organizira prvo čistokrvno središče za vzgoj štajerske kokoši, je odbor sadnega sejma določil Razvanje kot to središče za kurjerejo, istotako kot je središče za vzgoj plemenitega sadja Sv. Peter. V ta namen je pariška firma, ki je kupila sadje, dala nagrado od 500 Din, za katero svoto so bili kupljeni na sejmu čistokrvni petelini od Medveda iz Velenja, ki jamči, da vsi ti petelini izvirajo od mater, ki so dobre nosnice z nad 200 jajc letno. Petelini so se kurjerejem brezplačno podarili.

Zaključenih je bilo več kupcij. Krasno sadje na letošnjem sejmu je najboljši dokaz, da se lahko z vestnim in skrbnim delom, s pravilnim in rednim gnojenjem, škropljenjem, uporabo lepilnih pasov, pridelava tudi v slabem letu dobro sadje izvrstne kakovosti.

Takšnega sadja, kakor je bilo izloženo na II. Mariborskem sadnem sejmu rabi-mo še stokrat več. Ko bodo štajerski sadjarji to dosegli, bodo postali vodeči v svetovni sadni produkciji plemenitega sadja. To je program dela vodstva mariborskega sadnega sejma in njegov končni cilj!

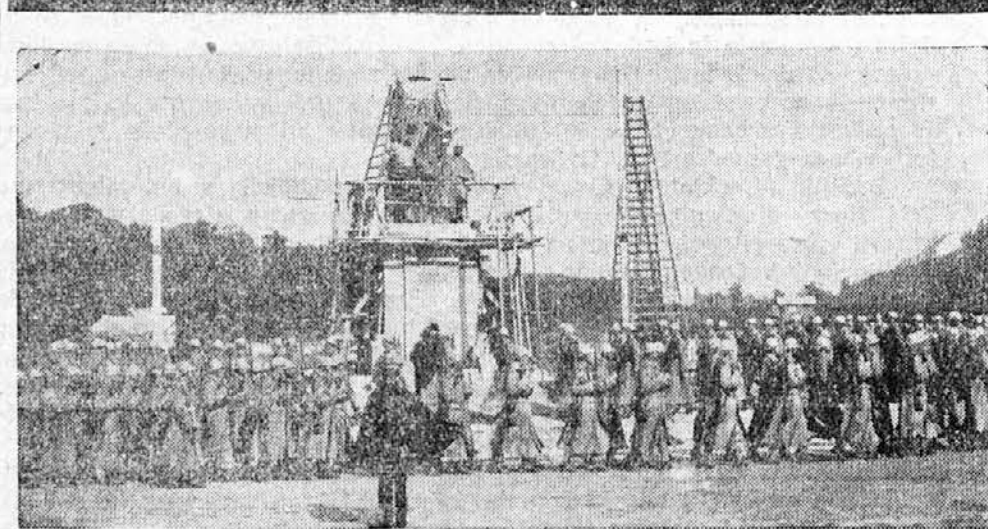
Zanimanje med sadjarji radi letošnje slabe letine ni bilo takšno kakor ta veljavna in mlada ustanova zasluži. Letos je sodelovalo samo devet podružnic: Sv. Peter, Sv. Jurij ob Pesnici, Svečina, Št. Ilj, Sv. Benedikt, Sv. Lenart, Sp. Poljskava, Fram, Razvanje, s skupno 1018 zaboji ter Ban. vinarska in sadjarska šola v Mariboru s petimi zaboji.

Sadne sorte so bile zastopane v sledečem razmerju: kanadk in booskopa 40%, bellefleur 10%, baumanove renete 9%, ananas 5%, koks-orange 1%, zlate parmene 3%, mošančke 3%, bobovca 5%,

ostalih sort 16%, hrusk (boskovka) 8%.

Ocenjevalna komisija, sestavljena od zastopnika kr. banske uprave, inšpektorja Franja Trampuša, sreskega kmetijskega referenta za Maribor l. breg gosp. Vlada Kureta, zastopnika ban. vinarske in sadjarske šole g. Franja Aplenca, zastopnika trgovcev in eksporterjev sadja g. Srečka Krajca in zastopnika Mariborskega sadnega sejma Ing. J. Teržana, je ocenila: Sadjarska podružnica Št. Peter. Odlično: Knuplež Matija, Verlič F., in Črnko Serajnik. Prav dobro: Železnik Anton, Lah Jakob, Škamlec. — Dobro: Ornik Jožef, Bregant, Bračko in Protner. Dobro! Sadjarske podružnice, Sv. Jurij ob Pesnici, Št. Ilj, Sv. Benedikt, Sv. Lenart, Sp. Poljskava in Razvanje. — Sadj. podruž. Fram prav dobro. Sadj. podružnica Ban. vinarske in sadjarske šole prav dobro.

Ing. Teržan, Ruše.

Delegacija jugoslovenske vojske pred spomenikom kraja Petra Osvoboditelja in Aleksandra Ujedinitelja v Parizu.

Domeni razgledi

Na Kozjaku se je naselila žalost

Na Kapunariju je 60 cm debela plast snega, ki je zamrznjena. Pri Treh Kraljih, pri Sv. Jerneju, na Remšniku je od 50—70 cm snega.

Lahko si mislimo, koliko škode je napravil ta zgodnji sneg našemu ubogemu kmetu, ki se je vse leto trudil in delal. Že spomladansko in poletno deževje je precej oviralo njegovo delo, tako da je imel pretežno vse pridelke še na njivi, kjer je sedaj z belo odejo zakrit njegov trud. Shrambe pa so prazne. Na vrata pa trka zima, eksekutor in trgovec, ki zahteva denar za razna živila.

V višjih legah razni poljski pridelki ne dozori tako hitro, kakor v dolini; zato lahko računamo, da na Kozjaku dozore pridelki najmanj za 14 dni do 3 tedne pozneje kakor v dolini. Dočim so v dolini že pospravili ves krompir, koruzo, poželi ajdo, obrali sadje itd., je na Kozjaku sneg zalotil vse te pridelke še zunaj. Če ne njive krompirja zmrzujejo pod snegom, koruza je vsa polomljena, ajde pa sploh ni nikjer, ker jo je sneg popolnoma potlačil k zemlji.

Sadje, ki je edini up našega hribovskega kmeta, je popolnoma uničeno.

Zmrznjena jabolka in hruške ležijo pod drevjem. Koliko škode pa je napravil sneg po naših hribovskih sadonosnikih in gozdovih, je nemogoče preценiti. Pod težo mokrega, težkega snega, so se odlomili najlepši vrhovi, in štrlijo kvišku le gole rogovile. Naši starejši, kakor tudi mlajši sadonosniki so uničeni in bo trajalo leta in leta, predno si bodo drevesa delno opomogla. Tudi po gozdovih vidiš polomljene vrhove, odlomljene veje in polomljena drevesa. Tako tepejo našega kmeta tu na Kozjaku nezgode kar po vrsti. Škoda je ogromna in se ne da preценiti. Nujna bi bila pomoč banovine ali države, posebno še sedaj, ko bo zima mnogo daljša in ko kmet rabi tudi druge potrebščine, kakor obleko in obutev za svoje otroke, ki ne morejo v šolo. Do sedaj še teh potrebščin ni mogel nabaviti — sedaj pa si jih tudi ne bo mogel K. V.

Kulturne beležke

Na zagrebškem knjižnem trgu je izšel znani mladinski roman za mladino »Gojko«, ki ga je spisal Josip Selak in ki je opremljen s številnimi ilustracijami. V tem romanu se prikazuje na povsem preprosto, naraven in prepričevalen način metarmofozo opičjaka Gojka v človeka, ki se je naučil čitati in pisati ter govoriti (hrvatski in angleški); razen tega se je še priučil nekaterim obrtnim. Med drugim poseti Gojko, ki je glavni junak romana, tudi »Nušičev otok« na Tihem oceanu, v Kongu pa sreča glavnega afriškega raziskovalca Dragotina Lermana. Knjiga je poučna in zabavna ter prikazuje razne krasote in lepote naše Dalmacije in hrvatskega Primorja. Z veseljem jo bodo brali mladi ljudje, pa tudi starejši. V romanu se popisujejo najrazličnejše dogodivščine in pustolovščine na potovanju okoli sveta na jahti »Dalmacija«.

Po lepih, poučnih člankih in krasnih slikah slovi Ilustrirani list v Leipzigu (Illustrirte Zeitung). Tako prinaša v svoji zadnji oktobrski številki članek dr. Breyna o Johannesburgu, mestu, ki raste sredi puščave. Članek ilustrirajo in ponazorujejo številne lepe slike. Razen tega obravnava v tej številki znanj pravnik dr. Ueberhorst probleme okoli ločitve zakona, Hans Erman pa objavlja prispevek o zgodovini pozdravljanja, Emil Ziebart o sodobnih vrtovih. Sledi zanimivo pripovedovanje o doživljajih v Savinskih in Julijskih Alpah s prelepimi slikami, ki bodo zanimale zlasti naše planince. Sledi opis krščanske umetnosti slovitega indskega slikarja Angela da Fongsea.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Tragičen konec najnevarnejše špijonke iz svetovne vojne

V nekem malem mestecu tik ob madjarski meji je te dni končala na žalosten način svoje življenje najnevarnejša špijonka iz zadnje svetovne vojne, Marija Balan, znana pod imenom madjarska Mata Hari, o kateri je poročalo tudi naše časopisje. Marija Balan je bila ena izmed najposobnejših in najnevarnejših špijonek za časa svetovne vojne. Velike skrbi je povzročila zlasti avstrijskim oblastem, ker je vršila špijonažo v korist Romunije. Ko so jo končno vendarle izsledili, zaprli in obsodili na smrt, je na še nepojasnjen način pobegnila iz ječe.

Marija Balan je bila nekdanj izredno lepa mladenka. Bila je iz ugledne kmečke rodbine. Ko je bila 17 let stara (v letu 1910), se je seznanila z nekim avstrijskim častnikom, ki je bil takrat na manevrih avstrijske vojske v bližini vasi, kjer so stanovali stariši lepe Mare.

Prvo ljubezensko razočaranje.

Ljubezen, ki je vzplamtela med lepo Maro in mladim častnikom, pa je kaj kmalu končala. Mlada in lepa kmetica je s tem izgubila vse zaupanje v moške. Preselila se je v Budimpešto, kjer se je

seznanila z nekim huzarskim častnikom. Toda tudi z njim je živela le kratek čas in je odtlej večkrat menjala svoje prijatelje in prehajala iz rok v roke. Njena pot je šla odslej vedno bolj navzdol. Iz skromne in ponižane kmetice je postala moderna dama hipermodernih nazorov. Najbolj ji je ugajalo potovanje. Prepotovala je vse dele sveta, naravno v družbi moških in predvsem takšnih, ki so imeli razumevanje za vse kaprice te lepe žene.

Izbruhnila je svetovna vojna. V letu 1914 je bila lepa Mara v Bukarešti. Neki višji romunski častnik jo je pregovoril, da se je vrnila v Avstrijo in vršila tu špijonažo v korist Romunije.

Špijon »B 9« v akciji.

Avstrijske oblasti so kaj kmalu opazile, da je v akciji neki novi ubežnik, ki se skriva pod šifro »B 9«. Ta nepoznani špijon je povzročil mnogo skrbi in dela avstrijski protišpijonaži in to tembolj, ker so bile izdane sovražniku vedno najpomembnejše in najvažnejše vojaške tajnosti. Da bi se to špijonsko delovanje preprečilo in da bi špijona čimprej izsledili, so Avstrijci in Nemci dvignili ves svoj

protišpijonski aparat na noge in pričeli z izsledovanjem. Leta so minevala, toda nepoznani špijon »B 9« je bil še vedno pridno na delu, ne da bi ga bili izsledili.

Končno se je vendarle posrečilo nekomu Nemcu, da je ugotovil, da je »B 9« pravzaprav žena, madjarska državljanka, po imenu Marija Balan. In tako je bila lepa Marija nekega lepega dne v letu 1916 aretirana in postavljena pred vojno sodišče na Dunaju.

Lepa Marija pobegne tik pred justifikacijo.

Vojaško sodišče je izreklo brez zaslišanja smrtno obsodbo. Lepo Marijo bi morali že naslednjega dne usmrtiti. Ko so pa vojak prišli v celico z namenom, da jo odpeljejo na morišče so vsi preseženi opazili, da je celica — prazna. Nastala je pravcata pobuna. Še istega dne je bilo izvedeno vsestransko zasledovanje pobegle obsojenke. V vojni zgodovini je to redek in edinstven slučaj, da bi pobegnila obsojenka in to tik pred usmrtitvijo. Vse zasledovanje je ostalo brezuspešno in še danes ni ugotovljeno, kako

je mogla lepa Marija tako neopaženo pobegniti iz avstrijske ječe.

Žalosten konec lepe špijonke.

Minila so leta, končala je svetovna vojna in zemljevid Evrope se je bil medtem že temeljito spremenil. Na Marijo Balan ni nikdo več mislil; vsi so nanjo že pozabili. Koncem letošnjega septembra pa se je nenadoma vrnila v svojo rojstno vas. Skrušena, shujšala, telesno in moralno propadla starka. V vinjenem stanju se je prizibala v vas in začela tu razgrajati, dokler je niso orožniki odvedli na orožniško postajo, da ugotovijo tamkaj njeno identiteto. Na vprašanje, kako ji je ime, je smehlajoč se hripavo odgovorila: »Ha, ha, ha, kako se pišem? Jaz sem »B 9«. Prizadela sem Avstrijcem mnogo, mnogo zla. Klicali so me nekoč lepa Marija, a to je že davno minilo.« Po zaslišanju so orožniki nesrečno ženo izpustili na svobodo.

Dva dni kasneje so jo našli mrtvo na pokopališču. V prevelikih količinah zavžito žganje ji je razjedlo telo. Na ta način je končala življenje drzna špijonka, žena, ki se ni bala smrti in ki je pred 20 leti pobegnila iz naročja smrti na Dunaju. Njeno burno življenje je končala na pokopališču svojega rojstnega kraja, osamljena in pozabljena od vseh...

Mariborske in okoliške novice

Triumf ljubljanske opere v Mariboru

Včeraj zvečer je v natrpano polnem gledališču gostovala ljubljanska opera s prelepo Puccinijevo japonsko opero »Madame Butterfly«. Nastopajoči so ponovno potrdili sloves svoje zrele umetnosti in visoko kvalitete odrskega ustvarjanja ter so bili deležni tople prisrčnega priznanja in odobravanja navzočega občinstva. V ospredju opernega večera so bili primadona ljubljanske opere Zlata Gjüngjenčeva, ki je nastopila v naslovni

vlogi, nadalje M. Kogejeva kot Suzuki, J. Gostič kot Pinkerton in V. Janko kot Sharpless. Pa tudi ostali sodelujoči so pripomogli k triumfalno lepemu uspehu. O predstavi, ki je bila v režiji in pod taktirko N. Štritofa, poročamo obširneje v jutrišnji številki. Ljubljanska opera gostuje drevi tudi v Celju in obišče Maribor s prvo reprizo v teku meseca decembra.

Kino

Kino Union. Danes v sredo in jutri v četrtek radi montaže nove zvočne aparature Western Electric ostane kino zaprt.

Dežavna razredna loterija

Pri žrebanju, dne 13. oktobra, I. razreda, 33. kola, so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 80.000: 26745
Din 50.000: 67712
Din 20.000: 58783
Din 10.000: 5152 8794 88913
Din 5000: 13702 36931 40985 42387 55836
Din 3000: 15061 18462 29576 37625 71691
75429 82985 99442
Din 1000: 8404 13397 19678 25868 33336
46124 50057 50929 55080 59848 60670 78916
89998 95353

Bančna poslovalnica BEZJAK, MARIBOR, Gosposka ulica 25.

Kolesa izginjajo. Posestniku Ivanu Slokiču iz Bresternice je včeraj dopoldne na sejmišču Ob brodu izginilo skoraj no vo dvokolo znamke »Excelsior« v vrednosti 1200 dinarjev. — Na Glavnem trgu pa je neznani tat odpeljal posestniku Jožetu Zalerju iz Dobrove 900 dinarjev vredno dvokolo znamke »Nero«. Za tatovi se vršijo poizvedbe.

Pri vlonu zasačeni cigan. Na križišču Tržaške in Ptujске ceste ima malo branjarjo Selinšek Karl iz Tezna. V to branjarjo se je zahotelo znanemu ciganu Horvatu Jožetu, ki je v noči od ponevke na terek hotel siloma vdreti v notranjost branjarje. Imel je pa topot smola. Ravno v trenutku, ko je s silo odstranjeval železje z vrat, je privozil mimo komandir orožniške postaje Tezno in prekrizal vse ciganeve račune.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: Hitra sprememba vremena, najprej še nekoliko topleje, bolj oblačno, morda tudi padavine. Splošni pregled dunajske napovedi pravi: Zapadni zračni valovi določajo vreme. Preko Nemčije gredo močnejši zapadni vetrovi. Topeljši zračni tok prihaja iz Anglije proti srednji Evropi. Ta topeljši tok prinašajo severno zapadni vetrovi iz Anglije. Preko Skandinavije pa prodira mrzla zračna plast. Verjetno je, da pridemo v toplejši severno zapadne zračne struje.

Na živinski sejem dne 13. t. m. v Mariboru je bilo prignanih 8 konjev, 14 bikov, 130 volov, 443 krav in 14 telet, skupno 609 komadov. Cene so bile: debeli voli kilogram žive teže 3.90—4.30 Din, poldebili voli 3.50—3.90, plemenski voli 3.60 do 3.90, biki za klanje 3.10—3.50, klavne krave debele od 2.90—3.20 Din, plemenske krave 3—3.50 Din, krave za klobasarje od 1.75—2 Din, molzne krave 2 do 2.75 Din, breje krave od 2.75—3.65 Din, mlada živina 3.30—3.90 Din in teleta od 5—6 Din. Prodanih je bilo 337 komadov. Mesne cene so bile: volovsko meso I. vrste kilogram 10—12 Din, volovsko meso II. vrste od 8—10 Din, meso bikov, krav in telic 5—8 Din, telečje meso I. vrste 10—14 Din, telečje meso II. vrste 10—12 Din za kilogram. Svinjsko meso sveže kilogram 10—14 dinarjev.

Studenške novice

Studenci preko 5000 prebivalcev. Ker se prebivalstvo Studencev zelo hitro menjava in naseljuje, je izvedla studenska občina svoje interno ljudsko štetje v pretečenem mesecu. Po dosedaj znanih podatkih imajo Studenci 5040 prebivalcev in je tako največji kraj v okolici mesta Maribora. Ugodni stavbeni pogoji omo-

Zadnje telefonične vesti

Sovjetska Rusija zahteva sankcije proti Nemčiji, Portugalski in Italiji

LONDON, 14. oktobra. V tukajšnjih političnih in diplomatičnih krogih zbuja precejšnja nervoznost žilava akcija moskovske vlade, da bi v Evropi napravila zmedo. Vsi sovjetski poslaniki evropskih središč so bili že pred nekaj tedni poklicani v Moskvo, kjer so prejeli najnovejša navodila od Litvinova. Sovjetsko ruska diplomacija hoče predvsem preprečiti nemško francosko zblizanje in vneto dela na tem, da bi torpedirala tudi konferenco locarskih sil. Velika angleška briga velja najnovejšemu nemško francoskemu konfliktu, ki je v zvezi z ostrimi napadi francoskega komunističnega voditelja Thorreza, ki jih je izrekel proti Hitlerju. Hitler pamerava sklicati izredni strankin kongres v Wiesbadenu. Istočasno pa hoče izvršiti diplomatični sunek proti Franciji in Angliji, da bi izsilil jasno stališče za ali proti Moskvi. Medtem pa je napravil sovjetski zastopnik v londonski španski nevrmešalni komisiji novo oženje s tem, da je zahteval energične sankcije proti Portugalski, Italiji in Nemčiji. Kagan zahteva odgovor v 15 dneh, ker bo sicer Moskva ravnala po svoji uvidevnosti. V Londonu je Kaganova zahteva zbudila precej razburjenost in nervoznost in je za danes sklicana seja ministrskega sveta, ki bo obravnaval to vprašanje.

V Madridu pomanjkanje vode?

MADRID, 14. oktobra. Po še nepotrjenih vesteh je v mestnem okraju Quatro Camillos izbruhnila nejevolja prebivalstva radi pomanjkanja vode. Policija je zadržala žene, da niso prodrele v notranjost. Uradniki pomagajo dve uri dnevno po izvršenem pisarniškem delu pri utrdbenih akcijah rdeče milice.

Škoti poljske zunanje politike

VARŠAVA, 14. oktobra. Poljski zunanji minister Josip Beck odpotuje v Pariz, kjer se bo sestal s francoskim zunanjim ministrom Delbosom. Njegovo potovanje spravljajo v zvezo z velikimi skrbmi, ki jih nemško-ruska napetost zada za poljski politiki.

Topovi, masla in kiti

BERLIN, 14. oktobra. Namestnik kancelarja Hitlerja v vodstvu nemške narodnosocialistične stranke Rudolf Hess je imel v Hofu govor, v katerem je dejal, da je danes nemški narod stoodstotno preskrbljen z lastnim kruhom, moko, krompirjem, sladkorjem in mlekom. Potrebne je samo uvoz zelenjave in mesa, jajc, masti in mlečnih izdelkov. Varajo se oni, ki mislijo, da bodo Nemčijo prisilili h kapitulaciji. Če bo potrebno, bodo jedli manj jajc, manj masti in manj masla. Vemo pa, da so nam devize potrebne za naše oboroževanje. Radi tega velja še danes geslo: Topovi mesto masla. Zatem je govoril Hess tudi o kolonijah in je na koncu izjavil, da je bila

pred dnevi organizirana na iniciativo državnega urada za prehrano velika večerja, na kateri so bila posamezna jela prirejena iz mesa kitov. Meso je bilo pripravljeno po receptih konzula dr. Hil-discha, ki je iznašel postopek konzerviranja mesa kitov ter pripravo za prehrano tako, da ne smrdi po ribjem olju. Ob tej priliki je predstavnik državnega urada za prehrano dr. Reichle obrazložil ves načrt, v smislu katerega se bodo kiti v bodoče uporabljali za prehrano širokih narodnih slojev po zelo nizki ceni, dočim se je doslej moralo to meso metati v morje, ker je bilo neužitno in neuporabno.

gočajo tudi manjimovitejšim gradnjo svojih hiš; radi tega bo tudi v bodoče število prebivalstva hitro naraščalo.

Dramski odsek sokolskega društva v Studenčih je pridno na delu. Pripravlja se na otvoritev letošnje sezone. Kot prvo bodo pridni igralci podali: Nesrečni lahkoživec od Arnolda in Bacha. Saloigra je vseskozi napeta in vesela.

Narodno gledališče

Sreda, 14. oktobra: Zaprto.

Četrtek, 15. oktobra ob 20. uri: »Prva legija«. Red C.

Petek, 16. oktobra: Zaprto.

Sobota, 17. oktobra ob 20. uri: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Red A.

Prihodnji teden otvoritev operetne sezone. Prva opereta bo Kalmanovo delo »Ciganski primaš«, ki v Mariboru še ni bilo igrano. Pestra, melodiozna glasba ter deloma zabavna, deloma pa kar resno dramatična vsebina sta glavni odliki te povsod mnogo igrane operete. Dirigira kapelnik Herzog, režira A. Haraštovič, ki je naštudiral tudi ples. Ob tej priliki nastopi prvič nova pevka Jelka Igličeva.

Milan Skrbinišek, odlični režiser in igravec, član ljubljanske drame, ki je svojčas deloval v Mariboru, bo tudi v našem gledališču obhajal svojo petindvajsetletno umetniškega delovanja. Njegovo gostovanje bo v kratkem.

Ne pozabi naročnine!

V Dolgošah in na Pobrežju je danes ponoči gorelo

Serijski požar se je z nastopom slabega vremena prekinila; komaj pa je prenehalo deževno vreme, se že zopet nadaljujejo požari. Tako je včeraj zvečer okoli pol 10. ure izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Silvestra Kalčiča v Dolgošah. K sreči so domačini pravočasno opazili požarno nevarnost ter takoj alarmirali domačo gasilsko četo, ki je pričela z gašenjem požara. Na pomoč pa so prispeli tudi gasilci iz Pobrežja, Device Marije v Brezju in Sv. Miklavža, ki se jim je posrečilo rešiti, kar se je pač rešiti dalo, predvsem živino in gospodarske stroje. Kljub prizadevanju združenih gasilcev je gospodarsko poslopje zgorelo do tal in trpi posestnik Kalčič nad 30.000 dinarjev škode, ki pa je le delno krita z zavarovalnino. Kako je ogenj nastal, se ne ve, sumijo pa, da je bil podtaknjen.

Komaj pa so se pobreški gasilci vrnili iz Dolgoš domov, so bili obveščeni o izbruhu novega požara, ki je nastal pri posestniku in mizarju Simonu Hraštniku v Stanka Vrazovi ulici 1. Tako so pobreški gasilci odbrzeli na požarno mesto, kjer je bilo v plamenih gospodarsko poslopje, v katerem je tudi mizarska delavnica in skladišče mizarskega materiala. Na kraj požara so prispeli tudi gasilci iz Maribora. S takojšnjo intervencijo požrtvovalnih gasilcev se je posrečilo očuvati pred ognjenimi zublj mizarsko delavnico in podstrešno stanovanje, ki je tudi že pričelo goreti. Požar, ki je nastal davi okoli 1. ure jutraj, je bil po enournem trdem in požrtvovalnem gašenju naših vrlih gasilcev zadušeno. Škoda, ki jo trpi Hraštnik, se ceni na okoli 20.000 dinarjev. Tudi v tem slučaju ni še točno ugotovljeno, kako je ogenj nastal.

Nanosova komemoracija. V nizu številnih komemoracij, ki jih je nacionalni Maribor posvetil spominu druge obletnice smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ujeditelja je priredilo agilno društvo »Nanos« pretekli četrtek zvečer v svojih društvenih prostorih dostojno komemoracijo in s tem podčrtalo veliko ljubezen in udanost, ki veže našo emigracijo do blagopokojnega Kralja Mučenika. V okusno in slavno primerno okrašenih društvenih prostorih se je zbralo vse članstvo Nanosa, nakar je društveni predsednik Marino Kralj imel globoko občuteni pozdravni in spominski govor. Sledila je ljubka recitacija gospodične Marašev, društveni podpredsednik učitelj Reja je prikazal v svojem ognjevitem in izčrpnem govoru veličastni lik našega Kralja Mučenika, ki je kot Junak-Sokol dal za svojo državo svoje najdražje, svoje življenje. Spomin na Njega, ki nam mora biti vzor, bo lebdel večno v naših srcih. Z deklamacijo g. Trpina in dvema tu-robnima žalostinkama, ki ju je odpel društveni moški zbor, je bila proslavljena druga obletnica smrti Kralja Mučenika, ki je ponovno izpričala s koliko ljubeznijo in udanostjo se v spominu oklep primorska emigracija Kralja Ujeditelja.

Rotovške novice. Redna seja mestnega sveta mariborskega bo koncem meseca oktobra. Na dnevnem redu bodo razne tekoče in nujne zadeve.

Iz železniške službe. Predsednik železniškega kluba JRZ v Mariboru, blažajniški uradnik kurilnice drž. žel. g. Ivan Wurzinger je premeščen v Beograd v pisarno ministra brez listnice g. dr. Kreka.

Družabni večer Maistrovih borcev bo, kakor že objavljeno, v soboto 17. oktobra ob 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Mariborski narodnjaki odzovite se polnoštevilno povabilu naših vrlih junških osvoboditeljev Maribora!

Društvo »Nanos«. Jutri članski sestanek, na katerem bo važno predavanje Koroški in poročilo delegatov o kongresu Saveza.

V »Slovenskem Gospodarju« z dne 7. okt. t. l. je bila na 7. strani objavljena vest pod naslovom »Beg iz življenja iz strahu pred kaznjico«, ki se je tikala pok. Edvarda Robiča iz Ruš. Podpisana Marija Robič, mati pokojnega izjavlja, da lahko s pričami dokaže, da ta vest ne odgovarja resnici, pač pa si je vzel življenje iz obupa radi neozdravljive bolezni. — Marija Robič.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Savostova in Vidmarjeva lekarna.

Novice z Ljudske univerze. Predavanje prof. O. Šesta je iz tehničnih razlogov preloženo. Dne 23. t. m. predava znani filozof univ. prof. dr. Teodor Litt o novem pozitivnem filozofskem gledanju na svet.

Cigava je ura? Tezenski orožniki so zaplenili nekemu uzmoviču zlato 14 karatno žensko zapestno uro z evid. št. 1539996. Ker je ura prav gotovo bila nekje ukradena, so jo orožniki zadržali in čakajo na lastnika odnosno lastnico iste, da se bo pri njih javila.

Dobrota - sirota. K ženi kovaškega pomočnika Ani Juhnelovi, stanujoči v Krčevini, je prišel te dni njen polbrat, 21-letni Stako M. Ker je bil brez sredstev, je prosil Juhnelovo za prenočišče. Ko pa je naslednje jutro odšel, je Juhnelova morala ugotoviti, da je izginilo 320 dinarjev ter zimski plašč njenega moža. Zadevo je prijavila orožnikom, ki so nevhvalnega brata prejeli. Pri zaslišanju je priznal tatvino. Zadeva se bo končala pred sodniki.

Domači razgledi

Iz uredbe o likvidaciji kmet-skih dolgov

(Konec.)

Čl. 52. Dolgovci poljedelcev, ki skupno niso večji ali po izvršenem zmanjšanju ne bodo večji od 500 Din, se morajo plačati v dveh enakih letnih obrokih.

Čl. 53. Dolžnik-kmet, ki je po 20. aprila 1932 odtujil ali obremenil svoje premoženje z namenom, da oškoduje svojega upnika, kakor tudi vsaka oseba, ki je z namenom, da je sebi ali komu drugemu pridobil v nasprotju s predpisi te uredbe kakšno korist, se kaznuje — v kolikor to dejanje ne bi bilo občutne kaznivo, po kazenskem zakoniku, z zaporom do 6 mesecev in denarno do 10.000 Din; tak dolžnik izgubi vse pravice do olajšav po tej uredbi, v kolikor bi nanje imel pravico. Razen tega ga zadenejo posledice po zakonu o pobijanju pravnih dejanj izven konkurza. Ravno tako izgubi te olajšave tudi njegov iniciator in pomagač, če sta kmeta v smislu uredbe.

Te kazni izrekajo redna sodišča.

Čl. 54. Posle, v smislu odstavka čl. 2, odstavka 5 in 9 člena 3, člena 9, člena 24, 25, 26, 27, odstavka čl. 36 in člena 37 in v kolikor z uredbo ni drugače določeno, bodo reševala okrajna sodišča po zakonu po sodnem izvenspornem postopku. Sklep sodišča, izdan po odstavku 8, čl. 2 je izvršen in proti njemu ni pravnega leka. Proti sodnim sklepom, izdanim po odstavku 5 in 9 člena 3, člena 9, 24, 25, 26, 27, odstavka 2, člena 26 in člena 37 ima interesirana stranka pravico do pritožbe na okrožna sodišča. Odločba okrožnega sodišča je končna in proti njej ni pravnega leka.

Čl. 55. Vsi posli, sodna dela in vse listine po tej uredbi so oproščeni vseh taks, razen taks na pritožbo okrožnemu sodišču.

Čl. 56. Kmetijski minister se pooblašča, da v sporazumu z ministri pravosodja, financ ter trgovine in industrije predpiše pravilnik za izvajanje te uredbe. Pravilniki, ki jih določa uredba, morajo biti izdani do 1. novembra 1936.

Minister pravde se pooblašča, da v sporazumu s pristojnimi ministri izdaja avtentična tolmačenja določil te uredbe.

Čl. 57. Ta uredba dobi obvezno moč na dan objave v »Službenih Novinah«. Ko dobi ta uredba obvezno moč, preneha veljavnost vseh dosedanjih uredb o zaščiti poljedelcev.

Učitelj: Otroci, kdo mi ve povedati, kako dobivamo bisere, ki jih nosijo žene okrog vratu?

Učenec: Potrebno je prav lepo jokati in to celo noč, kakor je to napravila moja mamica.

— Atek, da-li si ti poznal mamico že dolgo pred poroko?

— Ne sinko! Spoznal sem jo šele po poroki.

Sportna gibanje

Lahkoatletski miting SK Železničarja. Sportni klub Železničar, Maribor, razpisuje za dne 18. oktobra 1936 z začetkom ob 9. uri dopoldne na svojem igrišču ob Tržaški cesti zaključni medklubski lahkoatletski miting s sledečim razporedom: tek 100 m seniorji in juniorji predteki, met krogle sen., skok v višino, tek 100 m seniorji in juniorji finale, tek 1500 m, met diska, skok v daljino, tek 400 m predteki, tek 1000 m juniorji, met kopja seniorji in juniorji, tek 400 m finale, tek 3000 m seniorji in štafeta 4x100 m. Tekmovanje se vrši po pravilih JLAS-a ter imajo pravico starta vsi verificirani in neverificirani člani v JLAS-u včlanjenih klubov. Tekališče meri 428 m ter ima dva nedvignjena zavoja ter je posuto z ugaski. Prijave je poslati na naslov SK Železničar, Maribor, najkasneje od 16. oktobra 1936.

Poverjenstvo JLAS, službeno. Radi nedeljskega mitinga SK Železničarja sklicujem za petek, dne 16. t. m. ob 19.30 sestanek zastopnikov klubov in sodnikov v Aljaževi sobi hotela Orel. — Poverjenik.

Ptujske novice

Šola in dom. V nedeljo 11. t. m. je imelo društvo »Šola in dom« v Ptuj svoj redni občni zbor v risalnici ptujske gimnazije ob obilni udeležbi članov. Iz poročila predsednika je posneti, da je bilo društvo v minulem šolskem letu zelo agilno. Društvo šteje 120 članov. Pri volitvah je bil izvoljen novi odbor s predsednikom ravnateljem meščanske šole g. Kvedrom na čelu. — Po volitvah je imel profesor verouka na ptujski gimnaziji g. Canjkar predavanje o kinu. Med drugim je priporočal, naj se mladini prepove obisk kina in le k poučnim in kulturnim filmom bi se naj mladina, zlasti šolska mladina, pripustila.

Veliki Ptuj. Kakor smo že poročali, so na kraljevski ukaz priključeni mestni občini ptujski deli sosednjih občin Breg, Rogoznica in Grajena, ki imajo popolnoma mestni značaj. Posebej je omeniti »Zgornji Ptuj«, ki itak stoji skoraj v sredini mesta. S komasacijo teh delov pridobi mestna občina okrog 2500 prebivalcev, tako da bo štela ptujska mestna občina sedaj nekaj nad 7000 duš. Ta kraljevski ukaz je povzročil v Ptuj in okolici pravo senzacijo. Občinski odbor na Bregu je dan pred razglasitvijo ukaza o priključitvi imel svojo sejo, na kateri je razpravljalo o bodočih volitvah in sestavljalo tudi že kandidatno listo. Z ukazom pa je

padlo seveda vse v vodo in se volitve v tej občini torej ne bodo vršile.

Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici je umrl v starosti 74 let Jakob Petrovič, posestnik in kovaški mojster; v Rogoznici pri Ptuj pa je umrl Franc Marčinko, gostilničar in posestnik v starosti 75 let. Naj v miru počivata!

Kino. V sredo 14. in v četrtek 15. t. m., obakrat ob 20. uri, se predvaja film »Savoy hotel 217«. V soboto 17. in v nedeljo 18. t. m. pa je na vrsti »David Copperfield«.

Nesportni sport. Pri nedeljski nogometni tekmi med SK Ptujem in SK Dravo je prišlo med igralci obeh klubov do dejanskega spopada, pri katerem so padle precej goste klofute. Radi incidenta so morali tekmo predačasno zaključiti. Druge nesreče ni bilo.

Iz Goenje Radgone

Stoletnica šole v Stogovcih. Na Terezijev, dne 15. oktobra t. l. poteče 100 let, odkar je bila otvorena šola v Stogovcih v apaški kotlini kot takozvana šulferajnska šola. Kot prejšnja enorazrednica je bila radi dotoka šoloobveznih otrok izpopolnjena v štiri-razrednico v modernem enonadstropnem poslopju. Šola v Stogovcih je sedaj edina tu na meji kot štirirazrednica s tremi manjšinskimi nemškimi razredi. Tozadevna proslava se je vršila že meseca junija t. l., o čemer smo poročali.

Mariborske novice

Smrtna kosa. Umrla je zadeta od kapi tukajšnja diplomirana babica gospa Marija Jayornik. Naj v miru počiva!

Putnikove novice

Direkcija društva PUTNIK v Beogradu izdaja vsako leto »Pregled tujskoprometnih prireditev v Jugoslaviji« za določeno koledarsko leto. V tem pregledu so omenjene vse važnejše prireditve v posameznih krajih, ki so privlačne za tujce, bodisi sportne, kulturne, cerkvene, gospodarske in nacionalne prireditve, narodne svečanosti ali slično. Vsi ti podatki pridejo tudi v mednarodni tujskoprometni koledar, ki izhaja v Parizu in ki je med potujočim občinstvom zelo priljubljen in upoštevan. Tujskoprometna zveza PUTNIK v Mariboru prosi zato vse pristojne korporacije in društva za sporočilo o vseh prireditvah, predvidenih za leto 1937, in sicer najkasneje do 20. t. m., ker morajo biti podatki do 23. t. m. že v Beogradu.

V očigled lepemu vremenu, ki se nam obeta, priredi PUTNIK dva izleta z avtomobli v Graz in sicer v soboto 17. in v nedeljo 18. t. m. Odhod iz Maribora od hotela »Orel« ob pol 8. uri zjutraj, odhod iz Graza ob 23. uri izpred hotela Steierhof. Vozna cena Din 100. Prijave in nabava šilingov pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Mali oglasi

Razno

SOSTANOVALCA
sprejemam s hrano. Aleksandrova 64, vrata 5. 5164

IZJAVLJAM.
da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravila ga. Marija Sobczyk na moje ime. Slavko Salé, Maribor. 5163

AZURIRANJE
plisiranje in eniranje hitro in poceni. Tržaška cesta 6, dvorišče. 5160

BREZ KRIČE REKLAME
in brez raznih brzojavk naznanjam spoštovani publiki, da točim izbrana okoliška, ljutomerska in dalmatinska vina brez banačana po zmernej cenah. Trafenik. »Prešernova klet«, Gosposka ulica. 5077

MADRACE
otomane, kauče, izdeluje solidno in poceni. M. Sterbal. Meljska cesta 2. 5088

Če želite kvalitetni pisalni stroj, tedaj kupite nemški »WANDERER - CONTINENTAL«. — Cene smo za 20% znižali. — Samoprodaja: Ivan Legat, specialista za pisarniške stroje. Maribor, Vetrinjska 30. Podružnica Ljubljana. Prešernova ul. 44. 2569

VSAKOVRSNO KOŽUHO-VINO
po najnižjih cenah kupite pri Železniku, Kopališka ulica (Scherbaumov paviljon). Izdelujem in popravljam strokovnjaško. 5072

Prodaj

Na prodaj 2000 kg drobnega **KROMPIRJA** po 50 para. Vprašati Vetrinjska 9. 5159

LEP GOZD
na prodaj, blizu Kamnice. — Ptujška cesta 11. 5157

GOSLI.
trihetrtinske, kakor nove, in etui prodam. Taborska 7. 5122

Oglašujte!

Častna izjava

Podpisana KUKOVIČ Ljudmila, posestnica v Studencih pri Mariboru, Zrinjskega ul. 19 prekličem in obžalujem o Kalher Ivanu in njegovih otrocih iznešene klevete kot neresnične ter se g. Kalher Ivanu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Kukovič Ljudmila l. r.

Službo dobi

BOLJŠO VAJENKO
za trgovino takoj prejme Radio Starkel, Maribor, Trg Svobode št. 6. 5162

PLAČILNO NATAKARICO
lepe postave, za boljše restavracijo sprejemam takoj. Naslov v upravi »Večernika« 5161

Sobo odda

MESEČNO SOBO
separirano, takoj oddam. — Bolfenkova ul. 3. 5154

Telefon 2696

Svetli premog,
Budinsčina in suha
drva dobite pri

J. Govedič
5032 Prešernova ulica 19

S cesarskega prestola v blaznico

31

Z vso vročo strastnostjo svojega 26 letnega srca brani Šarlota svojo stvar in štev svojo moč, prepričana v njeno pravičnost in veličino. Njen zanos je tolik, da stojita francoski cesar in francoska cesarica, četudi je že padla odločitev glede opustitve mehiške pustolovščine, globoko prevzeta pred mlado cesarico. Niti besede ne najdetja za odgovor. Napoleon, nervozen in bolehen, kakor je bil, buli nepremično pred se kakor človek, ki se potaplja in ki ne ve, kako si pomagati. Solze mu drsijo po licu.

Končno zbere svoje poslednje sile in spregovori:

»Ne zavisijo od mene; jaz tega čisto enostavno ne morem napraviti...«

Šarlota premeri na te besede cesarja od pete pa do temena. Takšna je torej moč francoskega cesarja!

»Toda vaše Veličanstvo!«, tako odgovarja Šarlota, »pozablja na neizmerno moč svojega 40 milijonskega naroda, ki

ima hegemonijo v svetu? Ta vaša zemlja uživa vsepovsod največji kredit in razpolaga z vedno zmogovito vojsko. Pod takšnimi okoliščinami nimate prav nikakršne pravice, da zatrlujete, da ne morete storiti ničesar v Mehiki za tamošnje cesarstvo!«

Usodna čaša hladne oranžade.

Razburjeno gleda mlada cesarica okoli sebe. Tedaj pa se nepričakovano odpro vrata in na pragu sobe se pojavi dvorski sluga, ki nosi na srebrnem krožniku oranžado v kristalno čisti čaši.

Neka dvorska dama, ki se ji dozdeva ta poldrugourni razgovor predolg, zlasti z ozirom na veliko poletno soparico, je poslala dvorskega slugo v cesarjevo sobo.

Šarloto je to nepričakovano motenje njenega razgovora s cesarjem Napoleonom III. zelo iznenadilo. Cesarica Evgenija ji je v tem kočljivem trenutku prija-

zno ponudila čašo hladne pijače, da ublaži neugoden in neprijeten moment.

Šarlota odkloni pijačo. Huduje se, ker so jo na ta tako nedostojen in neprimeren način motili v tako važnem razgovoru. Toda Evgenija ji živahno, ljubezljivo ponuja čašo hladne pijače, dokler ne seže Šarlota po čaši, iz katere izpije počasi in nekoliko oklevajočo hladno pijačo. Zatem pa se Šarlota zopet vrača k predmetu razgovora. Ko pa se Napoleon izgovarja na ministre, tedaj izjavlja Šarlota, da bo sama govorila s francoskim ministri.

Kočijaža iščejo...

Po dveurnem razburljivem in strastnem razgovoru zapušča Šarlota francoski cesarski park. Evgenija in Napoleon si zaman prizadevata, da bi Šarloto pridržala. Šarlota razburjenost gre v višek. Šarlota odklanja povabilo k obedu. Zaman je S. Lloud tako sijajno pripravljen, da pogosti Šarloto, ki hoče takoj in nemudoma v Pariz.

Šarlota išče, kje je kočija. Kočije ni. Kočijaž, ki so mu dejali, da ostane cesarica v St. Cloudu na obedu, je izpregel oba konja ter se podal na sprehod. Naj-

preje morajo šele iskati kočijaža.

Šarlota je nervozna in prestopa z noge na nogo. Tema je pred njenimi očmi. Kakor ogenj jo peče hladna pijača, ki jo je bila izpila v cesarskih sobanah. Neugodno ji je. Slabo ji je. Zdi se ji, da prihaja ta slabost od tiste oranžade, ki jo je bila ponudila Evgenija.

(Dalje sledi.)

Londonski zanimivosti

V gledališču je med dvema sedežema pritrtjen kukalnik. Če se vrže šest penijev v avtomat, se dvigne ročaj, ki je držal kukalo in gledalec more uporabiti kukalo.

V Britanskem muzeju mora vsak obiskovalec plačati vodniku 2 šilinga (okoli 25 Din). Če se nebo stemni, da se slike le slabo vidijo, potem vzame vodnik samo polovico takse, ker je pač obiskovalec itak vse videl le na pol.

Mazilo »Peru«, ki se uporablja zelo pogosto pri zdravljenju raznih vnetij in ran, se izdeluje iz smolnatega soka neke južnoameriške rastline.